

تاریخچه دیاژنز سنگ های آهکی سازند سرچشمه در مرکز حوضه کپه داغ

زهره نوروزی^۱، اسداله محبوبی^۲، محمد حسین محمودی قرائی^۳، سید رضا موسوی حرمی^۴، ریحانه کباری^۵
بخش زمین شناسی - دانشکده علوم - دانشگاه فردوسی مشهد

z_novrooz85@yahoo.com

چکیده

سازند سرچشمه به سن کرتاسه زیرین (Lower Aptian) در بخش مرکزی حوضه کپه داغ از رخنمون خوبی برخوردار است. این سازند بیشتر شامل سنگ آهک های بیوکلستی و الیتی به همراه میان لایه هایی از شیل، شیل آهکی و مارن است. کنتاکت زیرین این سازند با سنگ آهک های الیتی و بیوکلستی سازند تیرگان و کنتاکت بالایی آن با شیل های خاکستری سازند سنگانه به صورت هم شیب است. به منظور تعبیر و تفسیر تاریخچه پس از رسوبگذاری سنگ های آهکی سازند سرچشمه، حدود ۱۰۰ مقطع نازک توسط میکروسکوپ پلاریزان مطالعه شده است. بررسی تاریخچه پس از رسوبگذاری نشان می دهد که این سنگ های آهکی تحت تاثیر فرایند های دیاژنتیکی مختلفی شامل سیمانی شدن، میکریتی شدن، آشفستگی زیستی، نئومورفیسم، فشردگی، انحلال و تشکیل رگه ها و شکستگی ها قرار گرفته است. این فرایند ها در محیط های دیاژنتیک دریایی، متئوریک، تدفینی و نهایی (بالا آمدگی) صورت گرفته است.

Diagenetic history of limestones in Sarcheshmeh formation, Central Kopet-Dagh

Sarcheshmeh Formation with the lower Cretaceous age has good outcrop in the central part of the Koppet Dagh Basin. This Formation consist of oolitic & bioclastic with interbeds of shale, calcareous shale & marl. Lower & Upper boundaries of Sarcheshmeh Formation with oolitic & bioclastic limestones of Tigran & Sanganeh Formation are conform. In order to interpretation & analysis of post depositional history of Sarcheshmeh Formation about 100 thin sections have been studied by Polarized Microscope. The study of post depositional history presented that the different diagenetic process such as cementation, micritization, bioturbation, neomorphism, compaction, dissolution, vein & fracture are affected on Sarcheshmeh Limestone. This process occurred in marine, meteoric, burial & uplifted diagenetic environments

مقدمه

سازند سرچشمه به سن کرتاسه زیرین (Lower Aptian) بیشتر از سنگ آهک های بیوکلستی و الیتی به همراه میان لایه هایی از شیل، شیل آهکی و مارن تشکیل شده است. کنتاکت زیرین این سازند با آهک های الیتی و بیوکلستی سازند تیرگان و کنتاکت بالایی آن با شیل های خاکستری سازند سنگانه به صورت هم شیب است. این سازند در بخش مرکزی حوضه رسوبی کپه داغ که از رخنمون خوبی برخوردار است برداشت و اندازه گیری شده است. از مجموع ۳ برش چینه شناسی حدود ۲۰۰ نمونه سنگی برداشت و به منظور تفسیر تاریخچه دیاژنز سنگ های آهکی سازند سرچشمه ۱۰۰ مقطع نازک توسط میکروسکوپ پلاریزان مطالعه شده است.